

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019

Toimiala: Svistystoimiala

Palvelualue: Lukiokoulutus

Sopimuksen tarkoitus:

Tällä operatiivisella sopimuksella toimialajohtaja ja palvelualuejohtaja sopivat kasvatus- ja opetuslautakunnan ja kaupunginhallituksen välisen strategisen sopimuksen asettamien tavoitteiden mukaisesta palvelutoiminnan laajuudesta ja resursseista sekä toimista palvelutuotannon kehittämiseksi. Turun iltalukio tarjoaa aikuislukiokoulutusta sekä vankilaopetusta Saramäen vankilalle. Turun suomenkielinen työväenopisto on kuulunut 1.1.2018 lähtien lukiokoulutuksen ja vapaansivistystyön palvelualueeseen.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Lukiokoulutuksen tehtävänä on tuottaa korkeatasoista koulutusta, mikä antaa kaikille opiskelijoille tasa-arvoisen mahdollisuuden jatko-opintoihin. Lukiossa otetaan säädösten mukaisesti huomioon opiskelijan opiskeluun liittyvät yksilölliset tarpeet. Opetuksessa kehitetään uusimpia pedagogisia menetelmiä, ja lukiokoulutus on laadullisesti valtakunnallista huippua. Turun suomenkielisessä työväenopistossa toteutetaan vapaan sivistystyön koulutusta, jonka tavoitteena on tukea opiskelijoiden aktiivista kansalaisuutta, itsensä kehittämistä ja yhteisöllisyyttä. Työväenopiston rahoitusmuodot ovat valtionosuus, valtionavustus ja opiskelijoiden omarahoitusosuudet. Työväenopisto tarjoaa monipuolisesti eri alojen kursseja. Toiminnassa otetaan erityisesti huomioon maahanmuuttajien ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulutustarpeet.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Lukiokoulutuksessa jatketaan opettajien tietoteknisten taitojen koulutusta. Opiskeluhoitoa vahvistetaan toiminnan uudistamisella. Pedagogisia menetelmiä kehitetään lukioiden välisellä yhteistyöllä ja yhteistyöllä korkeakoulujen kanssa. Työväenopiston toiminnassa otetaan erityisesti huomioon maahanmuuttajien ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulutustarpeet.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä	179	155	174	186					
Opettajat ict koulutuksessa					200	200			
Yo-kirjoitusten arvosanojen ka				4,66	4,88	4,89			
16 vuotiaiden määrä Turun seutukunnassa		3580	3525						

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Lukiokoulutus on valtakunnallisesti kehittämässä lukiokoulutusta ja erityisesti yhteistyössä Espoon, Jyväskylän, Oulun ja Tampereen kaupunkien kanssa. Erityinen painopiste on opettajakunnan digitaalisten taitojen kehittäminen. Lukiokoulutuksessa painotetaan yhteistyötä työelämän ja korkeakoulujen kanssa. Tavoitteena on tutustuttaa rehtorit ja mahdollisimman moni opettaja työelämän toimintamalleihin.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2017	TA 2018	TA 2019
Tulot	688	1.228	

Menot	22.036	24.917	
Netto	-21.347	-23.689	
Muutos-%		-1,1	

*) sisältää suomenkielisen työväenopiston siirtymisen aikuiskoulutukselta

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2017	TA 2018	TA 2019
Htv		251	
Palkat ja palkkiot	12.042.775	13.036.483	
Sijaistus %		53	
Sairauspoissaolo%		1,5	

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alatavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla	2.2.1.	Jatketaan rehtorien koulutusohjelmaa yrityksiin ja niiden toimintamalleihin tutustumalla.	Kaikki rehtorit osallistuneet koulutukseen	Kerran vuodessa	Palvelualueen jory
Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen	2.2.2.	Opettajien tietoteknistä osaamista lisätään järjestelmällisellä tarpeiden vaatimalla koulutuksella.	Järjestettyjen koulutusten määrä ja osallistujien määrä	2 kertaa vuodessa	Palvelualueen jory

		<p>Tutustumista työelämään pyritään edistämään erityisten TET-jaksojen avulla.</p> <p>Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauksen lisääminen.</p> <p>Strategista tavoitetta tukevat projektit: 24/7 Monitoimiareena Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt Paikkatieto ja avoin data Openväylät</p>	<p>TET –jaksoille osallistuneiden määrä</p> <p>TVT-koulutuksiin osallistuneiden opettajien määrä</p> <p>Kerttulin lukion tenttiakvaarion käyttäjämäärä</p>	<p>2 kertaa vuodessa</p> <p>kerran vuodessa</p> <p>kerran vuodessa</p>	<p>Rehtori</p> <p>rehtori</p> <p>rehtori</p>
<p>Tuetaan positiivisen rakennemuutoksen toteuttamista koulutuksen keinoin</p>		<p>Lukiolaisten matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen lisääminen</p> <p>Strategista tavoitetta tukevat projektit: Tutoriaalinen oppimisympäristö lyhyen matematiikan opiskeluun STEAM Turku</p>	<p>Pitkän matematiikan opiskelijoiden määrä</p> <p>STEAM-kursseja valinneiden määrä</p>	<p>kerran vuodessa</p> <p>kerran vuodessa</p>	<p>rehtori</p> <p>rehtori</p>
<p>Työelämätaitojen ja yrittäjyysosaamisen vahvistaminen</p>		<p>Opetus- ja ohjaushenkilöstön työelämäntietoisuuden lisääminen.</p> <p>Esitetään lukion päättävien osaamista ja tietoisuutta jatko-opinnoista ja työelämästä. Tavoitteena tukea ja edistää nopeampia siirtymiä lukio-opinnoista jatko-opintoihin ja työelämään.</p> <p>Strategista tavoitetta tukevat projektit: Lukion työelämäkumppanit Innoheimo</p>	<p>Opettajien työelämäjaksojen määrä</p> <p>Työelämäagenttiopettajien määrä</p> <p>Yritysten kanssa yhteistyössä toteutettavien kurssien määrä ja niihin osallistuvien lukiolaisten määrä</p>	<p>kerran vuodessa</p> <p>kerran vuodessa</p> <p>kerran vuodessa</p>	<p>rehtori</p> <p>rehtori</p> <p>rehtori</p>
<p>Opiskelijoiden hyvinvoinnin lisääminen</p>		<p>Opiskelijahyvinvointia lisäävien ohjaus- ja tukitoimien kehittäminen.</p> <p>Strategista tavoitetta tukevat projektit: Erityisesti lukiossa</p>	<p>Kouluterveyskysely</p>	<p>joka toinen vuosi</p>	<p>palvelualuejohtaja</p>

			Uusien, toteutettavien toimintamallien toteutumisen seuranta		
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen ja pitkäaikaisyöttömien aktivointi	2.2.7 3.1.4	Työväenopisto - nuorten tavoittaminen opiskelijoiksi - työttömien tavoittaminen opiskelijoiksi		2 kertaa vuodessa	Rehtori Rehtori
Yksinäisyyden vähentäminen (sisältää mm. maahanmuuttajuuden ja aktiivisen kansalaisuuden)	2.1.3 2.2.1 3.2.3	Työväenopisto - maahanmuuttajien kotoutumista tukevat koulutukset - eläkeläisten aktiivisuutta tukevat koulutukset - erityistä tukea tarvitsevien koulutukset - opiskelijoiden osallisuuden lisääminen - matalan kynnyksen kurssit		2 kertaa vuodessa	Rehtori
Lisätietoja:					

Muut

Tavoitteen peruste (=mistä tavoite on johdettu, esim. ohjelma tai normi)	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Lisätietoja:				

4.2 Projektit

Strateginen hanke	Projekti	Vaihe	Hyötytavoitteet	Projektin tavoite ja tuotokset	Alku (P3)	Loppu P6	Strategia-kytkös
	24/7 Monitoimiareena	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Valtakunnallisen tenttiakvaariomallin hyödyt: - opettajien työaika säästyy - lukioiden lisääntynyt koetilaisuuksien valvontamäärä pienentyisi - opiskelijoiden eteneminen opinnoissa tehostuu - hankkeessa voidaan pilotoida myös tulevaisuuden sähköisen ylioppilaskirjoituksen toteuttamismalleja - palvelee mm. urheilun erityisen tehtävän saaneita oppilaitoksia lisäten opiskelun joustavuutta	Valtakunnallisen tenttiakvaariomallin ja sen sisällön kehittäminen lukioasteelle	2.8.2017	30.6.2019	2.2.8 Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää koulutusta
	Tutoriaalinen oppimisympäristö lyhyen matematiikan opiskeluun	P4 Projektin	Tavoitteena on sekä parantaa oppimistuloksia ensimmäisellä kurssilla, että tehdä matematiikan opiskelusta mielekkäämpää ja motivoivampaa ja samalla tehdä matematiikasta oppiaineena kiinnostavampi ja näkyvämpi. Näin voidaan nostaa myös niiden opiskelijoiden määrää, jotka valitsevat laajan matematiikan ensimmäisen kurssin jälkeen.	Projektin tavoitteet: - rakentaa Turun yliopiston ja Oppimisanalytiikan keskuksen automaattiseen järjestelmään materiaali matematiikan opiskelun tukemiseen ja mahdollisten pudokkaiden aikaiseen havaitsemiseen - poimia materiaalin avulla putoamisvaarassa olevat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa - tehdään tukimateriaali putoamisvaarassa oleville opiskelijoille - ohjata potentiaalisia opiskelijoita pitkän matematiikan valintaan - hyödynnetään Turun yliopiston Informaatioteknologian laitoksella kehitettyä ja uudessa Oppimisanalytiikan keskuksessa käytettävää VILLE-oppimisjärjestelmää, ja sen pohjalta muodostettua sähköistä matematiikan opintopolkua	2.8.2017	30.6.2019	2.2.8 Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää koulutusta
Sito/Nuorisotakuu	OMPPU – Ohjausta maahanmuuttajan perusopetuspolulle	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Hankkeella saadaan aikaan seuraavat tulokset: - yhteinen aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen jatunnustamisen toimintamalli aikuisten perusopetuksessa - aikuisten perusopetuksen opetus- ja ohjauskäytännöt vastaavat entistä paremmin vieraskielisten opiskelijoiden tarpeita - oppivelvollisuuden ylittäneet maahanmuuttajat ohjautuvat nopeammin ja sujuvammin osaamistaan vastaaville oikeille koulutuspoluille ja jatko-opintoihin - opetus- ja ohjaushenkilöstön osaaminen vastaa entistä paremmin vieraskielisten opiskelijoiden opetuksen ja ohjauksen tarpeisiin - aikuisten perusopetuksen valtakunnallinen yhteistyö lisääntyy ja verkosto tiivistyy	Hanke toteutetaan Turun, Tampereen, Helsingin, Espoon ja Oulun kaupunkien yhteistyönä. Hanketta hallinnoi Tampereen kaupunki Turun toimiessa hankkeessa osatoittajana. Rahoitusta haetaan OKM:n hallinnonalan valtakunnallisesta ESR-toimenpidekokonaisuudesta "Kotona Suomessa". Turun kaupungin sivistystoimialalta hankkeessa mukana ovat lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen palvelualueet. Hankkeen tavoitteena on osallistua nuorten aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen joustavien toimintamallien ja opetusmenetelmien		31.7.2019	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla

				kehittämiseen yksilöllisten opintopolkujen toteuttamiseksi yhdessä muiden toteuttajaorganisaatioiden kanssa. Konkreettisenä tavoitteena on kehittää sekä Suomessa että ennen Suomeen tuloa hankitun yleissivistävän osaamisen kartoittamisen sekä tunnistamisen ja tunnustamisen menetelmiä ja joustavan opintopolun rakentamista oikeaan perusopetuksen vaiheeseen sekä seuraavaan koulutuspaikkaan.			
Digitaalisten palvelujen kehittäminen (Dipake)	Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Tavoitteena on vahvistaa oppimiseen sekä erilaisiin älykkäisiin fyysisiin ja virtuaalisiin oppimisympäristöihin liittyviä palveluja, tuotteita ja teknologioita kehittävien ja tarjoavien yritysten (startup- ja pk-yritykset sekä veturiyritykset) liiketoimintamahdollisuuksia.	Lukiokoulutuksessa tavoitteena on Turun Aurajokirannan ja Ruissalon hyödyntäminen oppimisympäristönä, jossa lisätyn todellisuuden keinoin opitaan maantietoa, historiaa ja biologiaa. Mallien kehittämiseen tulee mukaan oppimislejää ja digitaalisia oppimiskäsitteitä kehittäviä yrityksiä. Tulokset tulevat olemaan matkailualan yrityksiä kiinnostavia. Turun sivistystoimen kaikki palvelualueet ottavat projektiin osaa	1.9.2017	30.4.2020	2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville hyödyntämällä uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja alueellista yhteistyötä 2.2.2. Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen
	Erityisesti lukiossa	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Hankkeen taustalla on OKM:n Lukioselvityksensäkin (2017) esiin nostettu uudenlaisen ohjauksen ja henkilökohtaisen tuen tarve. Siinä kehitettävillä ja pilotoitavilla uudenlaisilla tukitoimilla parannetaan kohderyhmiin kuuluvien lukio-opiskelijoiden kouluhyvinvointia ja ehkäistään näin ennalta koulu-uupumusta sekä kielteisen kouluasenteen syntyä. Tällä on merkitystä myös lukion jälkeisen koulutuksellisen siirtymän kannalta. Tutkimusten mukaan lukiossa koettu koulu-uupumus viivästyttää jatko-opintoihin siirtymistä, kielteinen asenne koulutusta kohtaan puolestaan vaikuttaa negatiivisesti koulutuksellisiin pyrkimyksiin jo lukioaikana. Lisäksi hanke edistää koulutuksellista yhdenvertaisuutta kohdistamalla kehitystyön lukio- ja akateemisessa koulutuksessa aliedustettuihin ryhmiin (mm. maahanmuuttajat, opiskelijat joiden perhe ei tue lukio- ja jatko-opintoja) ja tukee näin myös esimerkiksi Varsinais-Suomen maakuntastrategiaa ottamalla näiden voimavarat nykyistä paremmin käyttöön.	Hanke toteutetaan valtakunnallisena verkostona, johon kuuluvat Turun kaupungin sivistystoimialan (hallinnoiva organisaatio) lisäksi The English School (Helsinki), Espoon kaupungin sivistystoimi, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia sekä Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen palvelualue. Hankkeen toimenpiteet ovat seuraavat: 1. Tuen tarpeen havaitsemisen ja tukitoimien kehittäminen Hankkeessa luodaan toimintamalli erityisopettajan ja koulujen konsultaation tehostamiseksi. Yhteistyön konkreettisia toimia ovat mm. keskeytyneiden tai hylättyjen kurssien loppuun saattamiseen kehitettävä pajatoiminta. Ali-suoriutuvilla opiskelijoilla tai opiskelijoilla, jotka ovat jaksamisen rajaami-	18.5.2018	31.7.2020	2.1.3 Luodaan parempia palveluita kehittämällä vaikuttavia asiakaskeksisejä palveluprosesseja

			<p>nen vaikeuden vuoksi vaarassa uupua ongelmien syynä on usein väärän, haitallisen opiskelustrategian valinta. Etenkin itsetunnon heikot opiskelijat voivat langeta omaa minää puolustavaan strategiaan, jossa suojataan omaa itsetuntoa esimerkiksi luovuttamalla vaikeiden tehtävien edessä. Näiden tueksi hankkeessa</p> <ul style="list-style-type: none"> - kartoitetaan, mitä keinoja tai työkaluja opiskelijoiden opiskelustrategioiden tunnistamiseen on olemassa - kehitetään näiden pohjalta oma, haitallisten opiskelustrategioiden varhaiseen tunnistamiseen keskittyvä työkalu - kehitetään yksilöllisiä ja tiimimuotoisia tukitoimia vastaamaan opiskelijoiden tarpeisiin ja auttamaan näitä uudistamaan opiskelustrategioitaan mm. vertaistuen keinoin <p>2. Työkokonaisuudessa rakennetaan vuosikellon tyyppinen toimintamalli lukioiden erityisopetukseen ja oppimisen tukeen.</p> <p>Toimintamalli tuottaa valmiudet toteuttaa uuden lukiolain mukaista oppimisen tukea opetushenkilöstön ja tukipalveluiden (kuraattorit ja psykologit) yhteistyönä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiedonsiirron tehostaminen järjestämällä erityisopettajalle mahdollisuus konsultaatiokäynteihin peruskouluissa siinä vaiheessa, kun lukioihin valitut opiskelijat ovat selvillä - lukioissa olemassa olevien varhaisen poissaoloihin puuttumisen mallien tehostaminen sekä toimintamallin laatiminen siihen, miten poissaolojen syiden selvittyä siirrytään tuen suunnitteluun ja järjestämiseen yhteistyössä oppimisen tuen henkilöstön ja opetushenkilöstön kanssa - suunnitelman laatiminen keskeytneiden kurssien loppuun saattamiseen tai hylättyjen kurssien suorittamiseen esimerkiksi pajatoimintaa ja opiskelijoiden vertaistukea hyödyntämällä; koska keskeytysten ja hylättyjen suoritusten syyt vaihtelevat, toi- 			
--	--	--	---	--	--	--

				menpiteisiin kuuluu myös näiden selvittäminen tukitoimien oikean kohdistamisen varmistamiseksi.			
	Lukion työelämäkumppanit	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	<ul style="list-style-type: none"> - lukiolaisten jatko-opinto- ja työelämätietyksen lisääminen - rehtorien ja opetushenkilöstön työelämätietyksen (erit. työelämän muutokset) ja -yhteyksien lisääminen - rehtorien ja opetushenkilöstön jatko- opintotietämyksen vahvistaminen - uusien mallien kehittäminen oppilaitosten ja yritysten yhteistyöhön - lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyön lisääminen ja uusien yhteistyömallien kehittäminen - uusien oppimisympäristöjen ja pedagogisten mallien kehittäminen (esimerkiksi yrityksille tehtävät projektit, yritykset oppimisympäristöinä) - hyvien käytäntöjen juurruttaminen ja levittäminen 	<p>Hankkeen tavoitteena on edistää lukioiden työelämäyhteistyötä ja lukio-opintonsa päättäneiden sujuvaa siirtymistä työelämään ja jatko- opintoihin. Tavoitteen saavuttamiseksi toteutetaan seuraavia toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetushenkilöstön peer coaching -malleja työelämä- ja jatko-opintotutemuksen lisäämiseksi - kehitetään ja pilotoidaan uusia lukioiden ja työelämän (yksityinen, julkinen ja 3. sektori) yhteistyömalleja (esim. yritys lukion eri oppiaineiden oppimisympäristönä, yhteiset projektit ja oikeat asiakastyöt, tet-päivät, kesätyöt, luentosarjat) yhteistyömalleja - kehitetään ja pilotoidaan uusia lukioiden ja korkeakoulujen välisiä yhteistyömalleja (esim. yhteiset oppimisympäristöt, tet-päivät, projektit ja kurssitoteutukset) - kehitetään ja pilotoidaan yhteistyössä Turun yliopiston kanssa uusia lukioiden luonnontieteen opiskelun oppimisympäristöjä hyödyntäen tekoälyn käytön tarjoamia mahdollisuuksia - kehitetään ja pilotoidaan uusia lukiolaisten jatko- opintoihin siirtymistä edistäviä malleja (ns. suoraväylät) yhteistyössä korkeakoulujen kanssa - kehitetään Turun lukiokoulutuksen työelämä- ja korkeakoulu yhteistyön toimintamalli ja vuosikello toimenpiteineen 	1.10.2018	31.12.2020	2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkiallisen yhteistyön tuloksena
Sito/Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauskäytön kehittäminen	Paikkatieto ja avoin data	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	<p>Paikkatieto ja paikkatietoalusta mahdollistavat yhteistyön oppilaitosten sekä muiden organisaatioiden välillä.</p> <p>Hanke mahdollistaa yhteistyön tehostamisen, joka on yksi kestävä kehityksen avaimista. Hankkeessa luodut tehtävämallit innostavat oppilaita oman lähiympäristön kehittämiseen. Hyötynä on opettajien paikkatietoosaamisen monipuolistuminen ja kehittyminen. Hanke edistää korkeatasoisen koulutuksen toteutumista, joka puolestaan näkyy korkeakoulutuksessa ja työelämässä laadukkaana osaamisena ja paikkatietoinnovaatioina tulevaisuudessa.</p>	<p>Hankkeen tavoitteena on edistää eri tavoin paikkatiedon ja avointen paikkatietoaineistojen hyödyntämistä lukiopetuksessa ja tarjota opettajille malleja, tukea ja työkaluja paikkatiedon ja avoimen datan käyttöönottoon eri oppiaineissa ja monialaisessa oppimisessa. Hankkeessa tuotetut valmiit tehtävämallit, opettajille tarjottu koulutus ja kehitettävä mentoriverkosto mahdollistavat nopean paikkatietoon ja avoimeen dataan tutustumisen ja sen hyödyntämisen oppijoiden omista tutkivan oppimisen projekteissa.</p>			2.2.8 Tulevaisuuden osaamis pääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää koulutusta terveellisissä tiloissa

				Hankerahoituksella varmistetaan myös Turun kehittämän PaikkaOppialustan jatkuvuus nykyisen hankekauden päätyttyä (31.12.2018).			
--	--	--	--	--	--	--	--

Yhteensä €

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2019	Palvelualueen tavoite TA 2019
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.		
Aktiivinen osaamisen ennakointi		
Turku on vetovoimainen työnantaja		
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoitain/palvelualueittain seurattavat (taulukko poistetaan, mikäli toimialalla ei ole Kunta 10 –palvelualuekohtaista seuranta)

Kunta 10- mittarit	TOT 2016	TA 2018	TA 2019
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	91,4	91,4	91,5
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,64	3,64	3,65
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	60,7 ja 55,5	80 %	82
Työpaikan ilmapiiri	4,12	4,12	4,13
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TOT 2017	TA 2018	Arvio TOT 2018	TOT 2019	Seuranta- väli
Opiskelijavirtauma	K/T						½ vuotta
Päivälukiot		3280	3280	3280	3200	3200	
Ittalukion tutkintoon johtava koulutus		784	570	350	510	530	
Tsuto		14 900	15 000	15 000	15 000	15 000	
Opetustunnit/Tsuto	V	18 524	19 600	18 850	18 850	18 850	3 kk
Päivälukiot kokonaiskustannus €/opisk	V	6142	6135	6145	6145	6200	12 kk
Päivälukiot opetukseen €/opiskelija	V	4041	4035	4040	4040	4050	12 kk
Ittalukio kokonaiskustannus €/opiskelija	V	3810	3800	3810	3810	3850	12 kk
Ittalukio opetukseen €/opiskelija	V	2742	2740	2745	2745	2750	12 kk

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyymi; L/V=Laatu/vaikuttavuus; S/P=Saataavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus